

Prekentekest: Luk 19,1-10

Jesus kom inn i Jeriko og dro gjennom byen. Der var det en mann som het Sakkeus. Han var overtoller og svært rik. Han ville gjerne se hvem Jesus var, men han kunne ikke komme til for folkemengden, for han var liten av vekst. Da løp han i forveien og klatret opp i et morbærtre for å få se ham på et sted hvor han måtte komme forbi. Og da Jesus kom dit, så han opp og sa til ham: «Sakkeus, skynd deg og kom ned! For i dag må jeg ta inn hos deg.» Han skyndte seg da ned og tok imot ham med glede.

Men alle som så det, murret og sa: «Han har tatt inn hos en syndig mann.» Men Sakkeus sto fram og sa til Herren: «Herre, halvparten av alt jeg eier, gir jeg til de fattige, og har jeg presset penger av noen, skal de få firedobbelt igjen.» Da sa Jesus til ham: «I dag er frelse kommet til dette huset, for også han er en Abrahams sønn. For Menneskesønnen er kommet for å lete etter de bortkomne og berge dem.»

Slik lyder det hellige evangelium.

Møte med Jesus

Sakkeus var en mann man ikke tenkte skulle ha med Jesus å gjøre. Det finnes mange slike i dag, personer som blir sett på som umulige for Gud, eller at ikke passer til å være kristne. Så viser det seg likevel at nettopp mange av disse tenker tanker og kjenner på lengsler de gjerne ikke forteller andre om. Rundt omkring i våre nabolag kan det godt være en og annen som ville klatret opp i et morbærtre for å få se Jesus, forutsatt at morbærtrær var tilgjengelige og at ingen så hva de gjorde.

Mange av oss har opplevd et trygt og godt forhold til Gud gjennom alle år. Noen der ute ofrer ikke Gud en tanke. Andre igjen bærer på en lengsel, som for noens del vil være en lengsel etter en trygg og kjærlig Gud, samtidig finnes utryggheten i forhold til naboer, familie og venner; hva ville de si hvis de visste om min lengsel? Hva ville de si hvis jeg begynte å gå i kirken? Hva ville jeg si hvis jeg fikk spørsmål om jeg er en kristen? Menneskefrykten er stor også i vår landsdel. Alle disse som tenker at den og den kan i hvert fall ikke være kristen, de setter begrensninger for mennesker og skaper frykt som hindrer å søke Gud.

Min erfaring er at slike begrensninger i dag først og fremst finnes hos ikke-kristne. Der er det nokså kategorisk, mens kristne heldigvis har misjonstanken og evangeliet i seg som ser en mulighet for omvendelse hos mange. Men dessverre virker en dårlig statistikk for omvendelser og derpå følgende prognose inn på hvilke muligheter vi ser. Mange av oss blir nøkterne, ja, svært så nøkterne og regner ikke med at noen skal vende om, for det skjer så sjelden.

I dag skal fortellingen om Jesus og Sakkeus gi oss mot og oppmuntring. Jesus er den samme i dag. Han har den dag i dag det samme engasjementet for at mennesker skal bli frelst. Han ser de mange «sakkeuser» som lengter etter innhold i livet, noe mer enn penger og jag etter ting. Han ser også de mange

som lengter etter vennskap og trenger så sårt til fellesskap. Jesus vil møte dem som Frelser og Herre. Han vil ta inn hos dem, ta inn i deres liv.

Ganske stor prosentdel av de som blir kristne i voksen alder kan vise til at noen tok kontakt. Det var noen som så dem. Det var en eller annen som tok tak i dem og inviterte på gudstjeneste eller i en kristen sammenheng. Det var noen som så en mulighet for at nettopp dette mennesket kunne bli en kristen. Møtet med Jesus gjorde resten. Kanskje var det slik for noen av dere?

Dere har sikkert også mange eksempler på «sakkeuser» som får en invitasjon. Noen få svarer ja, svært mange nøler eller venter med å svare til senere. Jeg husker omtrentlig en evangeliseringsbrosjyre, jeg mener å huske at det var tegninger, først av en ungdom. Der stod det: «For ung til å tenke på Gud.» Så var det en voksen, midt i livet. Der stod det: «For travel til å tenke på Gud.» Så en tegning av et gammelt menneske. Der stod det: «For gammel til å tenke på Gud.» Til slutt var det tegnet en grav. Der stod det: «For sent å tenke på Gud.»

Lenge før jeg ble prest spurte jeg en prest om det var mange som vendte om på dødsleiet. Han svarte: «Folk dør stort sett som de har levd.» Siden har jeg kunnet bekrefte at dette stemmer. Det kommer ikke noe tidspunkt etter hvert i livet da det blir lettere å vende om til Jesus. Det beste er å være kristen hele livet, eller å vende om i ungdomsårene. Det blir vanskeligere etter hvert, men heldigvis; Sakkeus kom ned av treet og tok imot Jesus. Det skjer også i dag. I Hebreerbrevet står det: «I dag, om dere hører hans røst, så forherd ikke deres hjerter.» Hebr 4,7.

Hva er det egentlig som gjør at noen mennesker i mylderet av andre får møte Jesus? De fleste ser Jesus på avstand, utenfra, hører ryktene. Ser vi på fortellingen om Sakkeus, så er det klart at begge to, Jesus og Sakkeus, har et ansvar for at møtet fant sted. Sakkeus visste om reiseruten, han møtte opp, og han plasserte seg slik at han kunne se Jesus der Jesus ville komme forbi. Jesus på sin side så Sakkeus, han stanset opp og inviterte Sakkeus ned.

Hva hadde skjedd om Sakkeus ikke visste om Jesu reiserute? Hva hadde skjedd om Sakkeus av frykt for å dumme seg ut lot være å klatre opp i treet for å se? Trolig ville det ikke ha skjedd noen verdens ting. Livet hadde fortsatt som før for Sakkeus, slik det gjør for folk flest som står på avstand fra Jesus.

Guds ord lærer oss at Gud kaller og drar ved sin Hellige Ånd. Katekismen sier i forklaringen til tredje trosartikkel: «Jeg tror at jeg ikke av egen fornuft eller kraft kan tro på Jesus Kristus, eller komme til ham. Men Den Hellige Ånd har kalt meg ved evangeliet, opplyst meg med sine gaver, helliggjort og bevart meg i den rette tro.» Noen kaller dette Guds forekommende nåde. Det betyr at Gud alltid er der først og kaller oss. Men det fritar ikke mennesket for ansvar. Nettopp fordi det er Gud som kaller og virker i oss, er det viktig å være langs den reiserute Jesus har kunngjort at han er til stede og vil møte oss.

Sakkeus måtte overvinne mye menneskefrykt for å møte Jesus. Det kan koste å gå mot strømmen og følge Jesus. For Sakkeus kostet det mye penger. Den

Hellige Ånd minnet ham om et ømt punkt; pengene han hadde fått på urett vis. De første ordene han sa etter møtet med Jesus ble da også et vitnesbyrd om at Gud har makt til å forandre: «Halvparten av alt jeg eier, gir jeg til de fattige, og har jeg presset penger av noen, skal de få firedobbelt igjen.»

Mange tror at de selv må bli bedre og leve rett før de kan ta imot Jesus. Eksemplet fra Sakkeus viser det motsatte. Først kommer møte med Jesus, og så skjer det noe når Den Hellige Ånd kommer inn og gjør noe med det som må ryddes opp i. Slik er det for den som vil leve sammen med Jesus. Men det betyr ikke nødvendigvis at alt på et øyeblikk blir enkelt. For mange kan det å bli kristen bli begynnelsen på en mangeårig kamp mot krefter som bryter ned og som vil ta den plassen Jesus nå har fått i livet. Men den som er på lag med Jesus vet at Jesus er den sterkeste. Til tross for nederlag og tunge stunder, er Jesus den som har vunnet seier og som har makt til å frelse.

For Sakkeus sin del kan vi tenke oss at det hadde neppe nyttet å reise til et annet sted, ut i skogen eller fjellet, et annet sted i byen eller på hytta hvis han hadde noe slikt. Jesus hadde sin reiserute den gang, og der var han å treffe langs den veien han gikk. Men er ikke Jesus allestedsnærværende i dag? Jo, han hører bønner hvor enn hans disipler ber. Men å være en kristen handler om å ta imot Jesus og la han komme inn på innsiden, slik Sakkeus etter alt å dømme åpnet sitt liv for ham. Jesus vet hva vi trenger.

De første kristne i Jerusalem, om dem står det at de trofast holdt seg til apostlenes lære og fellesskapet, til brødsbrytelsen og bønnene. (Apg 2,42) Jeg tror de visste at Jesus har oppgitt et program, eller reiserute og forpliktet seg på det. Han kommer til oss i sitt ord, over en åpen Bibel i bønn, i gudstjenester og på møter der hans ord forkynnes, der er han til stede. Ved Den Hellige Ånd taler han Guds ord som lov og evangelium til den enkelte, som krav og som nåde, så hver og en forstår; det er meg dette gjelder – budskapet blir så nært, og det gjør noe med oss.

Tenk bare på barna som døpes, hvordan foreldre legger det kjæreste de har i Guds hender og hvordan Gud, slik Jesus har sagt, innlemmer disse i Guds rike. Jesus sa da noen ville vise barna bort: «La de små barna komme til meg, og hindre dem ikke! For Guds rike tilhører slike som dem.» Mark 10,14. Her er vi ved kjernen ved hvordan Jesus har vist oss at Gud er. Gud vil forening og kontakt med det kjæreste han har skapt, mennesket som er skapt i Guds bilde.

I nattverdens brød og vin gir Jesus av seg selv til oss så vi må skjønne at Jesus vil forening. Han vil vi skal vær ett, slik han ba om i sin yppersteprestlige bønn: «Jeg ber ikke bare for dem, men også for dem som gjennom deres ord kommer til tro på meg. Må de alle være ett, slik du, Far, er i meg og jeg i deg. Slik skal også de være i oss, for at verden skal tro at du har sendt meg.» Joh 17,20f.

Så er det også i dag noen som har sitt å si om hvem Jesus bør omgås. Uten hensyn til folkeopinionen tar han også i dag inn hos syndere. Nettopp den som føler seg uverdigg til audiens, åpner han døren for. Han spør ikke etter

anbefalinger. Han spør ikke etter en plettfri oppførsel. Han er kommet for å oppsøke det som er fortapt, og frelse.

Kort tid før Jesu møte med Sakkeus, møtte han en annen rik mann. Denne mannen var fornøyd med seg selv. Han hadde holdt alle budene, mente han, og han spurte hva han skulle gjøre for å få det evige liv. Jesus sa til ham: «Selg alt det du eier, og del pengene ut til de fattige.» Den mannen gikk bedrøvet bort, står det. Da sa Jesus de kjente ordene: «Det er lettere for en kamel å gå gjennom et nåløy enn for en rik å komme inn i Guds rike.» «Hvem kan da bli frels,» spurte de som hørte på. Jesus svarte: «Det som er umulig for mennesker, er mulig for Gud.» Luk 18,27.

Derfor skal vi fatte nytt mot. Det som for oss kan se umulig ut, kan se annerledes ut fra Guds overblikk. Kanskje blir det en anledning til å peke på Jesus for et menneske i sommer?

Ære være Faderen og Sønnen og Den Hellige Ånd som var og er og blir én sann Gud fra evighet og til evighet.